

Tann undunarverða argumentatióin:

BRAEVIÐ, SUM ALLIR PARTAR MISSKILTU?

Taks stjórin kennir seg illa viðfarnarn av miðlunum, hóast tað er púra greitt, at allir aðrir partar í málinum hava skilt støðuna øðrvi enn Eyðun Mørkøre. Í so máta er nærliggjandi at halda, at Taks stjórin vildi fyrihildið seg til atfinningarnar í kanningini hjá Bárði Larsen, men tvørturímóti metir Mørkøre, at eitt bræv sent 30. juni 2015 liggur til grund fyri, at Taks hevur heilgarderað seg í málinum um tær knøppu 100 milliónirnar, sum landskassin mundið mist. Her er ein gjøgnumgongd av viðgerðini hjá Taks

BARBARA HOLM
BARBARA@SOSIALURIN.FO

Orðadrátturin millum Taks stjóran og Kringvarpið hevur verið hart seinastu dagarnar, nú Taks stjórin hevur verið gestur í D&V stovuni um nógv umrøddu kanningina hjá Bárði Larsen.

Ivaley st eru tey mong, sum als ikki tíma at leggja oyra til meira kjak um skattamálið, men tað hevur týðning at viðgerða tað, sum skattgjaldarin hevur rindað nógv- ar pengar fyri at fáa gjørt – nevniliga kanningina hjá Bárði Larsen. Og samstundis er av alstórum týðningi, at Føroya fólk hevur álit á skattavaldinum. Tí enn eina gjøgnumgongd her um skattamálið.

Brævið frá Taks til Eik

Tað er fallið mongum fyri brostið, at Eyðun Mørkøre og Vágaportalurin vistu til hin partin av brævinum, sum Taks sendi til Eik 30. juni 2015, sum Eyðun Mørkøre metir hava alstóran týðning í málinum. Tað brævið, har Taks segði nei til at draga tapið frá í einum høggi, og ja til at viðgerða málið sum goodwill. Og tað brævið er endurgivið her:

“Taks hevur síðani viðgjørt spurningin, og niðurstøðan er, at útreiðslurnar skulu viðgerðast sum skattligt good-will. (.....)

Við einum skattskyldugum handli av ognum og skyldum frá einum peningastovni í somu støðu sum gamli Eik banki var í, er keypssummurin virðið av teimum skyldum, sum tann yvirtakandi peningastovnurin yvirtækur. Við yvirtøku av einum undirbalanca er hesin eisini partur av yvirtøkuni, og skal forðeilast. Hetta er grundað á, at Danska Skattamálaráðið hevur úttalað, at undirbalancan er gjald fyri kundaskaran hjá tí neyðliðandi bankanum, og tí kann metast sum gjald fyri good-will knýtt at teimum yvirtiknu engagementunum. Undirbalancan skal sum nevnt viðvíkja virksemin í landinum. Ein skattlig undirbalanca er ikki tað sama sum ein rokniskaparlig

undirbalanca. Í Føroyum er eingin virðisásetingarnevnd, sum tað er í Danmark, ið kann verða til hjálp. Tað er tí neyðugt, at Eik Banki sjálvur uppgjer skattligt good-will, sum kann avskrivast yvir 10 ár. Tá Eik Banki hevur gjørt skattliga virðið av good-will upp, kann Taks loyva, at hetta verður avskrivað við 1/10 part frá og við 2011.”

Niðurstøðan – Ja, tað stendur, at Taks “kann” loyva good-will uppgerðini.

Undanfærsla

Tað, sum síðani hevur týðning, er gongdin frá 30. juni 2015 og fram til februar 2017.

Tí eftir hetta skrivið frá Taks til Eik, svarar Eik aftur, at tey rætta sjálvuppgávurnar, og bókføra 1/10 part av upphæddini í hvørt árið frá 2011. Um Taks hevur viðmerkingar til Eik, so er at venda aftur. Og tað gjørdur tey ikki fyrr enn í 2016. Sostatt visti Taks beinan vegin, hvussu Eik skilti støðuna.

Eyðun Mørkøre visir tó her á, at Taks fær áleið 3500 sjálvuppgávur inn upp á hetta tíðspunktið, og tí er vónleyst at svara øllum beinan vegin. Og tað er væl skilligt.

Men um ársskiftið 2015/2016 hendir nakað, sum fær argumentatióin hjá Taksstjóranum at síggja ivasama út í besta føri.

Fyrst av øllum hendir tað, at Spekt noktar at skriva undir rokniskapin hjá Eik orsaka av hesum good-will frádráttinum. Jørn Astrup Hansen, nevndarlimur í bankanum tá, fer úr nevndini. Fíggjarligt Støðufesti sendir eitt skriv til Fíggjarmálaráðið og biðir tey fara inn í málið, tí hetta kann ikki vera rætt. Eik banki vendir sær aftur til Taks og spyr, hvussu tey nú skulu fyrihalda seg, tí hóast skattavaldið hevur sagt gott fyri goodwill frádráttinum, so vil Spekt ikki skrivað undir rokniskapin uttan átekning.

Also eru allir partarnir í málinum – um enn ósamdir um nógv – samdur um, at Eik fekk játtað good-will á knappar 500 milliónir krónur frá Taks á sumri 2015.

Taks upplýsir ikki her – hvørki fyri pørtunum í málinum ella fyri miðlunum, tá ið vit spyrja – at øll støðan er misskilt. At Taks ongantíð hevur sagt, at talan er um goodwill frádrátt á knappar 500 milliónir. Tað sigur Taks ongantíð – fyrr enn í februar 2017. Also meira enn eitt heilt ár eftir, at allir hesir

omanfyrenevndu partar fóru aftur til skattavaldið orsaka av ósemju um rættin til játtaða frádráttin. Eitt er, at Taks ikki sigur nakað um, at øll hava misskilt støðuna. Taks stjórin, Eyðun Mørkøre, sigur í fleiri umfórum við miðlarnar júst tað øvugta. At Taks mátti taka málið upp aftur til nýggja viðgerð.

Bárður Larsen er greiður

Bráðfeingisstjórin hjá Taks, sum varð settur av Kristinu Háfoss at kanna skattamálið, er komin til eina aðra niðurstøðu enn hana, sum Eyðun Mørkøre nú visir á. Tí meðan Eyðun Mørkøre heldur, at brævið frá sumrið 2015, sum er partvist endurgivið omanfyri, ikki er nøkur endalig støðutakan, so heldur Bárður Larsen nakað annað.

“Taks vendir ikki aftir til málið fyrr enn tidliga í 2016, eftir at Jørn Astrup Hansen sum kunnugt sigur seg úr nevndini hjá Eik og kannar myndugleikarnar um sína støðu. Onki bendir sostatt á, at stigið til uppafurtøku stavar frá øðrum enn kreftum uttanhýsis í mun til Taks.

Hetta gevur mest natúrliga ta fatan, at avgerðin hjá Taks 30. juni 2015 var ætlað at vera endalig. (...) Eik hevði jú gjørt upp tað good-will, sum teir vóru biðnir um, og Taks gjørdi ikki viðmerkingar til uppgerðina, men lat Eik hava ta fatan, at hetta var endalig avgreiðsla av málinum”, skrivur Bárður Larsen í frágreiðingini.

Spurdu danska Skat um hjálp

Eitt annað, sum ger argumentatióin heldur undrunaverdna í hesum málinum er, at umframt, at Taks ikki kunnaði nakran í málinum um, at brævið í juni 2015 ikki var ein endalig niðurstøðu, so var tað ikki fyrr enn á heysti 2016, at Taks vendi sær til Skat við tí fyri eyga, at sleppa undan at kolldøma fyrru avgerðina.

Í frágreiðingini hjá Bárði Larsen kemur fram, at Taks vil sleppa undan at royna málið eftir \$25 í

lógini um Toll- og Skattafyrising, sum snýr seg um skattgjaldarar, sum antin tilvitað ella av grovum ósketni hava villeitt skattamyndugleikan.

Hetta hevði viðført, at so mátti Taks meldað málið til fútan, men tað tóktist Taks ikki sinnað at gera – í øllum førum út frá brævasamskiftinum við Skat.

Samskiftið við Skat gevur eisini eina fatan av, at eisini Skat hevði fatanina, at Taks í 2015 hevði játtað Eik at draga knappar 500 milliónir krónur frá sum goodwill.

“Samlet set mener jeg ikke, at man behøver at tilbagekalde den udsendte afgørelse, hvor de omhandlede 477 millioner kroner skattemæssigt omkvalificeres fra driftsudgifter til skattemæssigt goodwill. SKAT, 2. august 2016.”

Hví hevur tað týðning?

Um Eyðun Mørkøre hevur rætt í sínari nýggjastu útlægging av málinum er viðkomandi av fleiri orsökum. Tað eina er, at tað hevur týðning, at føroyski skattgjaldarin hevur álit á, at øll eru líka fyri lógini – eisini stórir bankar. Eitt annað er, at um Bárður Larsen hevur rætt í sínari tulkning av málinum, og partarnir í málinum (Eik, TF Holding, Spekt, Fíggjarligt Støðufesti, Jørn Astrup Hansen) hava rætt í, at tað Taks blástemplaði goodwill frádráttin á sumri 2015, so er tað ein álvarslig støða, at skattavaldið mundið góðkent 90 milliónir í frádrátti, sum teir seinnu komu eftir, ikki vóru í lagi.

Tað hevur eisini týðning fyri politimálið, sum nú skal gera av, um Eik skal í rættin fyri at royna at sleppa undan at rinda skatt. Tí spurningurin er – kann man royna eitt mál í rættinum, um tann sum melder ikki kennir seg krenkaðan á nakran hátt? Og hví er tað, at Taks-stjórin broytir sína frágreiðing meira enn eitt ár eftir, at tað er greitt fyri skattavaldinum, hvussu partarnir í málinum síggja støðuna?

Hví vil man sleppa undan at royna eitt mál í rættinum?